

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-20/2011-2
Datum: 11. 2. 2011

Zadeva: Predlagam vladi - Predlog v zvezi z omejitvijo najvišjih pokojnin
ZVEZA: Vaš dopis št. 092-16/2011-2 z dne 26. 1. 2011

Spoštovani!

Na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor predlaga preglednost izjemnih pokojnin ter omejitev najvišjih pokojnin na največ 1.800,00 eurov mesečno, razlika nad tem zneskom pa naj se doda prejemnikom najnižjih pokojnin in na ta način zmanjša prispevek državnega proračuna.

Zahvaljujmo se vam za izraženo mnenje in hkrati tudi za predlagane načine reševanja pokojninskega sistema. Hkrati pojasnjujemo, da je že uveljavljena ureditev, po kateri so pokojnine omejene, tako navzdol, kot tudi navzgor. Pokojnine tako niso odvisne zgolj od plačila prispevkov in pokojninske osnove, saj 49. člen veljavnega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 112/2006, Odl. US: U-I-358/04-13, 114/2006-ZUTPG, 10/2008-ZVarDod in 98/09-ZIUZGK, v nadaljnjem besedilu: **ZPIZ-1**) določa, da je najvišja pokojninska osnova določena v višini štirikratnika najnižje pokojninske osnove. **Zavarovancu se tako odmeri starostne pokojnina od najvišje pokojninske osnove, če starostna pokojnina glede na dopolnjeno pokojninsko dobo od zavarovančeve pokojninske osnove, skupaj s pripadajočimi uskladitvami, presega znesek starostne pokojnine za enako pokojninsko dobo, odmerjeno od najvišje pokojninske osnove.** ZPIZ-1 tako določa najvišji znesek, od katerega se lahko zavarovancu odmeri pokojnina, ne glede na višino plač in zavarovalnih osnov, od katerih je posameznik v pokojninski in invalidski sistem prispeval.

Pri odmeri pokojnine se tako upošteva načelo solidarnosti, ki je zakoreninjeno v našem pokojninskem in invalidskem zavarovanju, saj je omejena pokojninska osnova za odmero pokojnine, kar pomeni, da so posamezniki z višjimi dohodki v aktivni dobi lahko prispevali od višjih osnov, kot pa jim je to priznано pri upokojevanju. Ravno tako je to načelo solidarnosti upoštevano pri najnižji pokojninski osnovi, saj ZPIZ-1 določa tudi najnižjo pokojninsko osnovo, od katere se odmeri pokojnina v primeru, ko zavarovančeva dejanska osnova ne doseže tega zneska določenega kot najnižja pokojninska osnova, kar pomeni, da se zavarovancu, ki je tekom aktivne dobe sicer plačeval prispevke od nižje osnove, kot pa je najnižja določena, pokojnina odmeri od najnižje pokojninske osnove.

Menimo, da je ureditev z najnižjo in najvišjo pokojninsko osnovo bolj primerna in tudi pravičnejša, kot pa bi bila ureditev, pri kateri bi bil določen maksimalni znesek pokojnine, saj se pri tej ureditvi ohranja stimulacija oziroma vzpodbuda za podaljševanje delovne oziroma aktivne

dobe, ravno tako je spoštovano načelo solidarnosti, po katerem zavarovanci z višjim dohodkom prispevajo več, saj je prispevek določen v odstotku od bruto plače posameznika. **Višina pokojnine namreč ni odvisna zgolj od pokojninske osnove in višine prispevkov**, ki jih je posameznik vplačeval v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, temveč tudi od drugih okoliščin, med katere spada med drugim **tudi dolžina dopolnjene pokojninske dobe**, saj le-ta vpliva na odmerni odstotek, od katerega je odvisna višina pokojnine. Prav namreč je, da so osebe, ki so v pokojninski in invalidski sistem zavarovanje vplačevale daljši čas, deležne tudi višje pokojnine, kar se doseže prav z odmernim odstotkom, saj le-ta omogoča, da ima v primerjavi dveh oseb z isto višino pokojninske osnove, višjo pokojnino tista oseba, ki je dalj časa plačevala prispevke in na ta način v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja vplačala višji znesek. Nenazadnje bo taka oseba ob predpostavki enake življenjske dobe, pokojnino prejela krajši čas. **Nepravično** bi namreč bilo, da bi **oseba, ki je delala zgolj 15 let, prejela enako višino pokojnine, kot oseba, ki je delala 40 let ali celo več**. Ravno tako ni mogoče dodeliti pokojnine ne glede na višino vplačanih prispevkov, saj je že iz termina obvezno pokojninsko zavarovanje razbrati, da **gre za obvezno zavarovanje in ne prostovoljno zavarovanje, kjer osebi ni dana možnost, da bi plačevala prispevke samo v določeni višini, temveč je višina prispevkov odvisna od višine osnove, kar pomeni, da mora oseba z višjo osnovo plačati tudi višje prispevke**. Sistem obveznega pokojninskega zavarovanja je tako tudi solidarno naravnano, vendar pa ne gre spregledati, da gre za sistem na podlagi zavarovanja, v katerem mora biti do določene mere spoštovana tudi višina prispevka posameznika med aktivno dobo. Gre tako za zavarovalni sistem, katerega element je med drugim tudi sorazmernost med plačanimi prispevki in izplačanim zneskom v primeru nastopa zavarovalnega primera.

V zvezi s pozivom k nadzoru nad izjemnimi pokojninami in preglednostjo stanja na tem področju pa pojasnujemo, da se z novo ureditvijo pokojninskih pravic v novem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ-2) na novo urejene tudi obveznosti državnega proračuna. ZPIZ-2 v 161. določa, da bodo pravice, ki nimajo podlage v plačanih prispevkih, urejene v posebnih predpisih, kar pomeni, da z novim ZPIZ-2 pravice, ki so iz ZPIZ-2 izločene, ne bodo več predmet obveznosti RS na podlagi tega predpisa. Te pravice bodo morale biti opredeljene in v celoti, hkrati s financiranjem, urejene v drugih pravnih predpisih. **S tem ukrepom bo pokojninska blagajna preglednejša, kar bo na drugi strani vplivalo tudi na učinkovitejši nadzor pristojnih institucij nad porabo sredstev, ki jih državni proračun namenja za izplačevanje posebnih pravic**. Skladno z navedenim bo v predlogu novega Zakona o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojnje dejavnosti in športa, ki ga pripravlja Ministrstvo za kulturo, poleg pravice do doživljenjske rente jasno opredeljen tudi novi način financiranja, kar pomeni, da bodo morala resorno pristojna ministrstva skrbeti za proračunska sredstva za izplačevanje pravic na podlagi novega predpisa, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pa ne bo več pristojno za nadzor nad poračunavanjem obveznosti države iz tega naslova.

S spoštovanjem,

Peter POGAČAR
GENERALNI DIREKTOR

Pripravila:

Katja Kobal, višja svetovalka III

Nataša Trček, sekretarka
vodja sektorja

Vročiti:
- naslovniku – elektronsko